

Havainnointilomake lapsen osallisuuden arviointiin

<p>Alku- vai loppuhavainnointi: ☐ Alkutilanne ☐ Lopputilanne</p> <p>Toiminnan nimi:</p> <p>Toimintamuoto: ☐ Kurssi ☐ Ryhmä</p> <p>Ympyröi lapsen vastaajakoodi: L1 L2 L3 L4 L5 L6 L7 L8 L9 L10</p>	<p>Toiminnan toteuttajan arvio:</p> <p>0 = Ei arvioida 1 = Täysin eri mieltä 2 = Melko eri mieltä 3 = Ei samaa eikä eri mieltä 4 = Melko samaa mieltä 5 = Täysin samaa mieltä</p> <p>Ympyröi tai väritä valintasi.</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px;">0</td> <td style="width: 20px;">1</td> <td style="width: 20px; border: 2px solid green;">2</td> <td style="width: 20px; background-color: #90EE90;">3</td> <td style="width: 20px;">4</td> <td style="width: 20px;">5</td> </tr> </table>	0	1	2	3	4	5
0	1	2	3	4	5		
<p>1. TIETO-OSALLISUUS: Lapsi saa ymmärrettävässä muodossa tietoa siitä, miten hän voi vaikuttaa toimintaan. Aikuinen huomioi lapsen tarpeet. Tärkeää on toiminnan jäsentyminen lapselle ja aikuisen ymmärrys lapsen tarpeista.</p>							
Lapsen <u>henkilökohtaiset tarpeet</u> otetaan huomioon toiminnassa.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px;">0</td> <td style="width: 20px;">1</td> <td style="width: 20px;">2</td> <td style="width: 20px;">3</td> <td style="width: 20px;">4</td> <td style="width: 20px;">5</td> </tr> </table>	0	1	2	3	4	5
0	1	2	3	4	5		
Lapsi <u>kohdataan yksilöllisesti</u> toiminnan eri vaiheissa.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px;">0</td> <td style="width: 20px;">1</td> <td style="width: 20px;">2</td> <td style="width: 20px;">3</td> <td style="width: 20px;">4</td> <td style="width: 20px;">5</td> </tr> </table>	0	1	2	3	4	5
0	1	2	3	4	5		
Lapsen <u>kommunikaatiokeinot</u> ovat ryhmää ohjaavien ammattilaisten tiedossa (esim. viittomat, kuvat).	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px;">0</td> <td style="width: 20px;">1</td> <td style="width: 20px;">2</td> <td style="width: 20px;">3</td> <td style="width: 20px;">4</td> <td style="width: 20px;">5</td> </tr> </table>	0	1	2	3	4	5
0	1	2	3	4	5		
Lapselle annetaan tietoa, <u>miten hän voi vaikuttaa</u> toimintaan (esim. ryhmän pelisäännöissä käyty läpi).	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px;">0</td> <td style="width: 20px;">1</td> <td style="width: 20px;">2</td> <td style="width: 20px;">3</td> <td style="width: 20px;">4</td> <td style="width: 20px;">5</td> </tr> </table>	0	1	2	3	4	5
0	1	2	3	4	5		
Lasta <u>rohkaistaan</u> ilmaisemaan mielipiteitään.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px;">0</td> <td style="width: 20px;">1</td> <td style="width: 20px;">2</td> <td style="width: 20px;">3</td> <td style="width: 20px;">4</td> <td style="width: 20px;">5</td> </tr> </table>	0	1	2	3	4	5
0	1	2	3	4	5		
<p>2. IDEOINTI- JA SUUNNITTELUOSALLISUUS: Lapset esittävät ideoita, mielipiteitä ja suunnittelevat toimintaa yhdessä muiden lasten ja aikuisten kanssa. Ideoista tulee toimintaa.</p>							
Toimintavälineet ovat lapsen itse otettavissa. Lapsella on mahdollisuus <u>valita toimintavälineet</u> .	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px;">0</td> <td style="width: 20px;">1</td> <td style="width: 20px;">2</td> <td style="width: 20px;">3</td> <td style="width: 20px;">4</td> <td style="width: 20px;">5</td> </tr> </table>	0	1	2	3	4	5
0	1	2	3	4	5		
Lapsen mielipiteitä ja <u>ideoita toimintaan selvitetään</u> .	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px;">0</td> <td style="width: 20px;">1</td> <td style="width: 20px;">2</td> <td style="width: 20px;">3</td> <td style="width: 20px;">4</td> <td style="width: 20px;">5</td> </tr> </table>	0	1	2	3	4	5
0	1	2	3	4	5		
Lapsen esittämiä mielipiteitä ja <u>ideoita toimintaan kirjataan säännöllisesti</u> (esim. niitä kerätään ylös systemaattisesti).	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px;">0</td> <td style="width: 20px;">1</td> <td style="width: 20px;">2</td> <td style="width: 20px;">3</td> <td style="width: 20px;">4</td> <td style="width: 20px;">5</td> </tr> </table>	0	1	2	3	4	5
0	1	2	3	4	5		
Lapsen mielipiteiden ja ideoiden perusteella <u>suunnitellaan ja kehitetään</u> toimintaa.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px;">0</td> <td style="width: 20px;">1</td> <td style="width: 20px;">2</td> <td style="width: 20px;">3</td> <td style="width: 20px;">4</td> <td style="width: 20px;">5</td> </tr> </table>	0	1	2	3	4	5
0	1	2	3	4	5		
Lapsi <u>suunnittelee toimintaa yhdessä</u> aikuisten tai/ja muiden lasten kanssa.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px;">0</td> <td style="width: 20px;">1</td> <td style="width: 20px;">2</td> <td style="width: 20px;">3</td> <td style="width: 20px;">4</td> <td style="width: 20px;">5</td> </tr> </table>	0	1	2	3	4	5
0	1	2	3	4	5		
<p>3. TOIMINTAOSALLISUUS: Lapsella on mahdollisuus olla aktiivinen toimija. Lapsella on vastuutehtäviä ja hän voi järjestää toimintaa. Lapsi ottaa oman kokoista vastuuta.</p>							
Lapsella on mahdollisuus valita <u>keskustelunaiheita, leikkejä ja toimintoja</u> .	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px;">0</td> <td style="width: 20px;">1</td> <td style="width: 20px;">2</td> <td style="width: 20px;">3</td> <td style="width: 20px;">4</td> <td style="width: 20px;">5</td> </tr> </table>	0	1	2	3	4	5
0	1	2	3	4	5		
Lapsella on mahdollisuus <u>kokeilla ja tutkia</u> häntä kiinnostavia asioita.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px;">0</td> <td style="width: 20px;">1</td> <td style="width: 20px;">2</td> <td style="width: 20px;">3</td> <td style="width: 20px;">4</td> <td style="width: 20px;">5</td> </tr> </table>	0	1	2	3	4	5
0	1	2	3	4	5		
Aikuinen ei yksin päättää ryhmäkerran sisäisestä aikataulusta, vaan <u>lapsi voi vaikuttaa aikatauluun</u> (joustavuus, esim. toimintaa voidaan muuttaa lapsen toiveiden mukaan).	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px;">0</td> <td style="width: 20px;">1</td> <td style="width: 20px;">2</td> <td style="width: 20px;">3</td> <td style="width: 20px;">4</td> <td style="width: 20px;">5</td> </tr> </table>	0	1	2	3	4	5
0	1	2	3	4	5		
Lapsi <u>järjestää toimintaa</u> yhdessä muiden lasten kanssa (esim. tekee tempuradan).	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px;">0</td> <td style="width: 20px;">1</td> <td style="width: 20px;">2</td> <td style="width: 20px;">3</td> <td style="width: 20px;">4</td> <td style="width: 20px;">5</td> </tr> </table>	0	1	2	3	4	5
0	1	2	3	4	5		
Lapsella on toiminnassa pieniä <u>vastuutehtäviä</u> .	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20px;">0</td> <td style="width: 20px;">1</td> <td style="width: 20px;">2</td> <td style="width: 20px;">3</td> <td style="width: 20px;">4</td> <td style="width: 20px;">5</td> </tr> </table>	0	1	2	3	4	5
0	1	2	3	4	5		

4. PÄÄTÖKSENTEKO-OSALLISUUS: Päätöksenteko-osallisuudessa aikuisen tulee varmistaa, että lapset ymmärtävät päätöksensä merkityksen ja seuraukset. Aikuinen kertoo lapselle, mihin lapsen mielipiteet voivat vaikuttaa ja millaista päätöksenteko on (esim. kompromissit). Päätökset viedään mahdollisuuksien mukaan käytäntöön, ja lapsille kerrotaan päätöksenteon tilanteesta.						
Lapsi <u>osallistuu päätöksentekoon</u> toiminnan sisällöistä.	0	1	2	3	4	5
Lapselle on <u>annettu keinoja</u> päätöksentekoon osallistumiseen lapselle sopivalla tavalla.	0	1	2	3	4	5
Lapselle kerrotaan, miten hänen mielipiteensä <u>voivat vaikuttaa</u> toimintaan tai päätöksentekoon (mitkä ovat realistiset mahdollisuudet).	0	1	2	3	4	5
Lapselle kerrotaan, miten hänen mielipiteensä <u>ovat vaikuttaneet</u> toimintaan tai päätöksentekoon.	0	1	2	3	4	5
5. VUOROVAIKUTUS ja SOSIAALINEN OSALLISUUS: Sosiaalinen osallisuus on vuorovaikutusta ja yhteistä toimimista muiden kanssa. Se on myös tunne kuulumisesta porukkaan. Sosiaalinen osallisuus liittyy mm. lasten keskinäiseen leikkiin, yhteiseen työskentelyyn tai vertaistuen saamiseen. Vuorovaikutus voi olla mm. puhetta, ilmeitä, eleitä.						
Lapsi saa <u>vertaistukea</u> ryhmästä (esim. yhteisten kokemusten jakaminen).	0	1	2	3	4	5
Lasta <u>autetaan olemaan vuorovaikutuksessa</u> /annetaan tukea vuorovaikutukseen muiden lasten kanssa.	0	1	2	3	4	5
Lapsi <u>hakee aikuiselta tukea</u> vuorovaikutukseen muiden lasten kanssa.	0	1	2	3	4	5
Lapsi <u>on vuorovaikutuksessa</u> muiden lasten kanssa toiminnassa (esim. lapsi leikkii muiden lasten kanssa).	0	1	2	3	4	5
Lapsella <u>on mahdollisuus valita kaverinsa</u> toiminnan aikana.	0	1	2	3	4	5
Lapsella on toiminnassa <u>kavereita</u> .	0	1	2	3	4	5
6. YHDENVERTAISUUS: Lasta kohdellaan yhdenvertaisesti muiden lasten kanssa riippumatta hänen sairaudestaan tai vammastaan. Lapsen asemaa voidaan turvata positiivisella erityiskohtelulla. Lapsen ei kohdistu syrjintää.						
Lapsi tulee <u>yhdenvertaisesti kohdatuksi</u> ja kohdelluksi toiminnassa aikuisten ja lasten tahoilta.	0	1	2	3	4	5
Lapsen <u>ei kohdistu kiusaamista</u> tai ulos sulkemista.	0	1	2	3	4	5
Lapsi <u>saa tarvittaessa tukea</u> , jotta hän voi osallistua ryhmään yhdenvertaisesti muiden lasten kanssa (esim. etsitään osallisuuden mahdollistamiseen vaihtoehtoja).	0	1	2	3	4	5